



Konkurences padome



# KONKURENCES PADOMES LOMA

## Publisko iepirkumu likuma kontekstā

Publisko iepirkumu likums (PIL)

VALSTS UN PAŠVALDĪBU UZRAUDZĪBA

Konkurence

# VAI TAS MAN IR AKTUĀLI?

DOMINĒTOŠĀ STĀVOKĻA LAUNPRĀTĪGA IZMANTOŠANA

AIZLIEGTAS VIENOŠANĀS



# STATISTIKA

2023. gadā:

3 karteļi

6 590 2023,78 EUR naudas sodos

Visi karteļi konstatēti **iepirkumu ietvaros**

Ietekmētās nozares:

- Autobusu pārvadājumi
- Ceļu būve
- Koksnes pārvadājumi





**24** lūgumi pēc atzinuma PIL grozījumu kontekstā\*  
**15** prevencijas procedūras  
**40** brīdinātas juridiskas personas\*

\*2023. gada apkopojums



**KO PAREDZ JAUNIE**  
**IZSLĒGŠANAS NOTEIKUMI PIL**  
**IETVARĀ?**

## Konkurences padome sniedz atzinumu

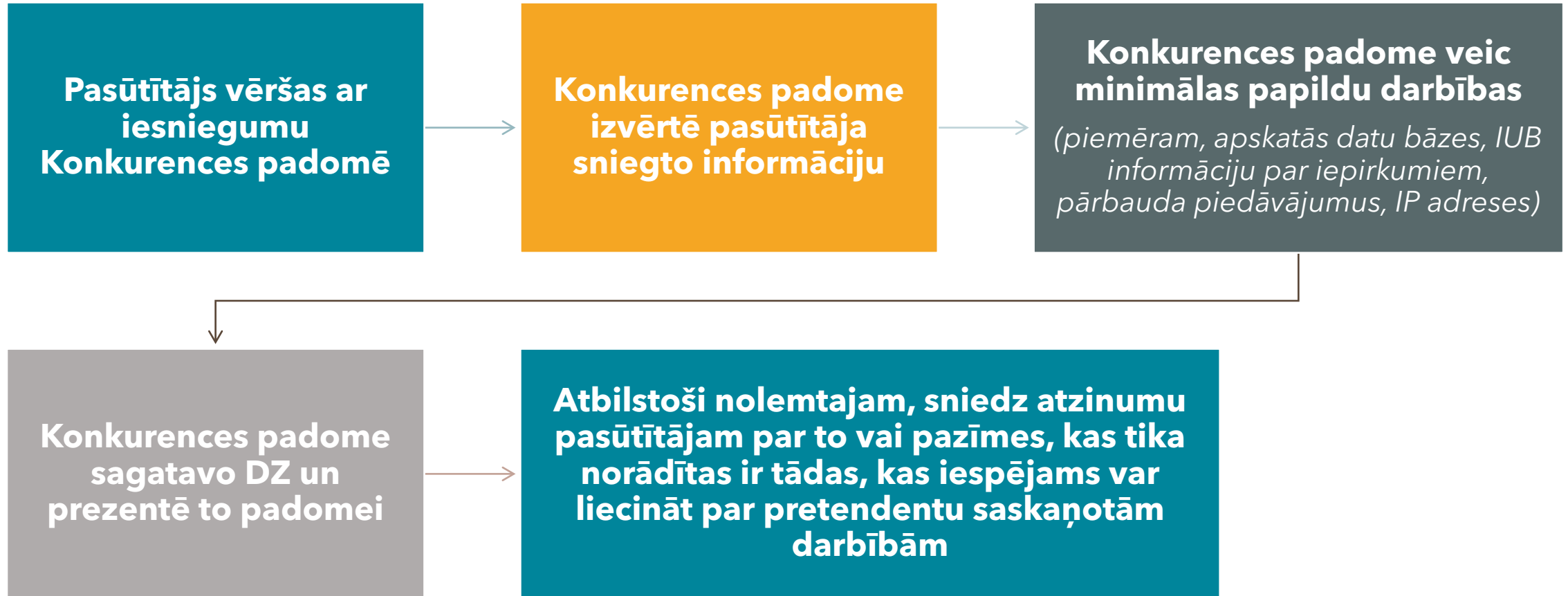
PIL regulējums paredz, ka, ja pasūtītājs **saskata «pietiekoši pārlicinošas norādes»**, ka iepirkuma pretendenti iespējams ir **saskaņojuši savas darbības**, tas var izslēgt pretendētus no dalības iepirkumā

**Regulējums attiecas uz 2023. gadā izsludinātajiem iepirkumiem. Pasūtītājs vēršas Konkurences padomē un saņem tās atzinumu 10 darba dienu laikā**

*Skat. Iepirkumu uzraudzības biroja izstrādātās [vadlīnijas par izslēgšanas nosacījumiem](#)*



# 10 DARBA DIENU ATZINUMS



# RISKI, KAS NORĀDA UZ PAAUGSTINĀTU PĀRKĀPUMU IESPĒJAMĪBU



**Trešās personas**, piemēram, apakšuzņēmējs, ārpakalpojumu sniedzēji **gatavo dokumentus publiskajam iepirkumam, piesaista vienu un to pašu speciālistu, cieša sadarbība, kad vairs nespēj nodalīt robežas - kad tā ir atļauta un kad vairs nē, utt.**



Cilvēciskais faktors – **paziņas un draugi, ģimenes locekļi, kuri strādā konkurējošos uzņēmumos**



Tirgus dalībnieki (**konkurenti**) izmanto **kopīgas telpas (atrodas vienā adresē), ir arī kopīgi darbinieki**



# PASŪTĪTĀJS VAR IZSLĒGT PRETENDENTU, JA:

**Ir pieejama informācija par kompetentās institūcijas konkurences jomā lēmumu**, ar kuru kandidāts vai pretendents ir atzīts par vainīgu konkurences tiesību pārkāpumā, kas izpaužas kā horizontālā karteļa vienošanās. Izņēmums ir gadījums, kad attiecīgā institūcija, konstatējot konkurences tiesību pārkāpumu, par sadarbību iecietības programmas ietvaros kandidātu vai pretendentu ir atbrīvojusi no naudas soda vai naudas sodu samazinājusi. Ir paredzēta izslēgšana no dalības iepirkumos trīs gadu laikā no šā lēmuma spēkā stāšanās dienas (**PIL 42. panta ceturtās daļas 3. punkts**).

**Tātad Konkurences padomes lēmums pat var būt apstrīdēts.** Bet ir jāskatās noilguma termiņš - **trīs gadi no lēmuma spēkā stāšanās dienas!**

# PASŪTĪTĀJS VAR IZSLĒGT PRETENDENTU, JA:

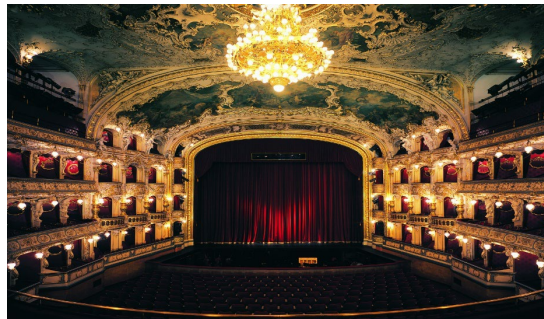
## PIL 42.panta otrās daļas 5.punkts

Kandidāts vai pretendents ar tādu kompetentas institūcijas lēmumu vai tiesas spriedumu, kas stāties spēkā un kļuvis neapstrīdams un nepārsūdzams, ir atzīts par vainīgu vai atbild par naudas soda samaksu saistībā ar konkurences tiesību pārkāpumu, kas izpaužas kā **horizontālā kartela vienošanās**, izņemot gadījumu, kad attiecīgā institūcija, konstatējot konkurences tiesību pārkāpumu, par sadarbību iecietības programmā kandidātu vai pretendentu ir atbrīvojusi no naudas soda vai naudas sodu ir samazinājusi.

Termiņš izslēgšanai – **3 gadi!**

# GAISMAS, SKAŅAS, VIDEO IEKĀRTU KARTELIS

10 uzņēmumi



*(..) Esam gana daudz patērējuši naudu demonstrējot iekārtas un taisot semināru, kā rezultātā ir sarūpēts viens iepirkums operai.*

*Lūgums respektēt mūsu ieguldīto darbu un līdzekļus LNO iepirkumam, kurš parādīsies tuvākajās dienās.*

*Visu labu, ...*

*(..) Gribētu ar jums vienoties, ka netiek man traucēts gaismas tehnikas iepirkums Leļļu teātrim. Apskatot specenes paši sapratīsiet, kas ar to domāts. Iepriekš pateicos par atsaucību!*



# VAI KĀDS NO LIETAS DALĪBNIEMIEM IR JĀIZSLĒDZ KONKRĒTĀ LĒMUMA IETVAROS?

---

- Lēmums pieņemts – 30.03.2017. (lēmums atstāts spēkā),

*(Pieejams publiski Konkurences padomes mājaslapā)*

Tika panākts izlīgums ar 2 lietas dalībniekiem – SIA SGM un SIA Solavi

*(Nepārsūdzēja 2017.gada KP lēmumu, izslēgšana no lēmuma pieņemšanas datuma)*

- Augstākās tiesas spriedums - 31.10.2023. izslēgšana uz 3 gadiem
- Atzinums no Iepirkumu uzraudzības biroja

**Atgādinām par**  
**Uzticamības atjaunošanu**



# UZTICAMĪBAS ATJAUNOŠANA



**IEPIRKUMA RĪKOTĀJS LEMJ, VAI UZŅĒMUMAM ĻAUT PIEDALĪTIES IEPIRKUMĀ**

# KAS JĀZINA ASOCIĀCIJAS BIEDRIEM?

---

Dalība asociācijā no Konkurences tiesību viedokļa nav aizliegta, tāpat no Konkurences likuma viedokļa uz to nav attiecināms kāds «īpašs regulējums»

## Svarīgi atcerēties:

- **Asociācija ir tāds pats Konkurences likuma subjekts**, uz kuru attiecas visas Konkurences likumā noteiktās normas, kā jebkurš cits tirgus dalībnieks
- Tas, ka nelikumīgās darbības tirgus dalībnieks neveic individuāli, bet gan izmantojot asociāciju, nekādā gadījumā šādu rīcību neattaisno
- Nozares problēmu sakārtošana nevar kalpot kā arguments un attaisnojums aizliegtām vienošanām vai lēmumiem konkurentu vidē

*Skat. EST Lietu Nr.C-209/7, Competition Authority v. Beef Industry Development Society (BIDS) Ltd and Barry Brothers Meals Ltd*

# SITUĀCIJA AR BIĻEŠU TIRGOTĀJU IZSTRĀDĀTO PRŌJEKTU

---

Konkurences padome saņēma SIA "Biļešu serviss" izstrādāto vadlīniju projektu par biļešu tirdzniecības, izplatīšanas un kontroles tirgu

## Vairāki riski:

- netieši **aicina dalībniekiem saskaņot to darbību** un izaugsmi tirgū ar citiem tirgus dalībniekiem
- **aicina neveidot dempinga cenas**
- **neskaidri formulēta informācija par negodīgas konkurences jautājumu apspriešanu** asociācijas dalībnieku starpā
- **noteikta valsts pasūtījumu jeb publisko iepirkumu izpildes sadale**, nosakot, ka iepirkuma uzvarētājs ir tiesīgs izpildīt pasūtījuma apjomu tikai 50 % apmērā, atvēlot pārējo daļu otrās un trešās vietas ieguvējiem

# JA REDZI PĀRKĀPUMU - ZINO!



VALSTS UN PAŠVALDĪBU UZRAUDZĪBA

Konkurence

izloma

AIZLIEGTAS VIENOŠANĀS

DOMINĒJOŠĀ STĀVOKĻĀ LAUNPRĀTĪGA IZMANTOŠANA



# JA IR AIZDOMAS PAR PĀRKĀPUMU

Nekavējoties  
aktīvi  
**norobežoties**  
**no**  
**vienošanās**

**Ziņot par**  
**pārkāpumu**  
Konkurences  
padomei

# PREVENCIJA MAZINA RISKU

VALSTS UN PAŠVALDĪBU UZRAUDZĪBA

Konkurence

AIZLIEGTAS VIENOŠANĀS

DOMINĒTOŠĀ STĀVOKĻA LAUNPRĀTĪGA IZMANTOŠANA

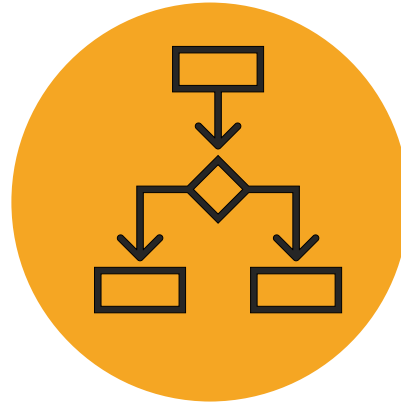


# GALVENIE ASPEKTI KARTEĻU RISKĀ MAZINĀŠANAI

jeb preventīvas darbības, ko iespējams īstenot:



**veicināt izpratni** par konkurences tiesībām



**iepazīties ar KP lēmumiem,** skaidrojumiem, vadlīnijām



apskatīt KP **pašnovērtējuma rīkus**

# KONSULTĀCIJA AR KONKURENCES PADOMI



Konsultācijas par kādu konkrētu situāciju / iesniegumu vai lecieības pieteikuma potenciālo sagatavošanu / iesniegšanu

**Garantēta anonimitāte,** ja ziņotājs nevēlas sevi atklāt

Ja kāda konkrēta **situācija vai fakti** tiek atklāta konsultatīvos mērķos, Konkurences padomē tie **netiek izmantoti citam mērķim** (t. sk. komercinformācija)





Konkurences padome

## KONKURENCES PADOMES LOMA

### Publisko iepirkumu likuma kontekstā

Brīvības iela 55  
tālr. 67282865  
[pasts@kp.gov.lv](mailto:pasts@kp.gov.lv)  
[www.kp.gov.lv](http://www.kp.gov.lv)  
@KPgovLV

**Ieva Šmite**  
tālr. 67365221  
[ieva.smite@kp.gov.lv](mailto:ieva.smite@kp.gov.lv)

